31999R1215

PADOMES REGULA (EK) Nr. 1215/1999
(1999. gada 10. jūnijs), kas groza Regulu Nr. 19/65/EEK par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu atsevišķām līgumu un saskaņoto darbību kategorijām (*)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 83. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu (1),

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu (2),

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu (3),

tā kā:

(1) Ar Regulu Nr. 19/65/EEK (4) Padome ir pilnvarojusi Komisiju, neierobežojot Padomes Regulas Nr. 17: pirmās regulas, kas ievieš Līguma 81. un 82. pantu (5), pielāgošanu, un saskaņā ar Līguma 81. panta 3. punktu pieņemt regulas, kas paredz, ka 81. panta 1. punkts neattiecas uz atsevišķām līgumu kategorijām, jo īpaši uz tādu līgumu kategorijām, kuros līgumslēdzējas puses ir tikai divi uzņēmumi un atbilstīgi kuriem viena puse vienojas vienīgi otrai pusei piegādāt konkrētas preces tālākpārdošanai noteiktā kopējā tirgus zonā, vai atbilstīgi kuriem abi uzņēmumi uzņemas šādu pienākumu viens pret otru attiecībā uz ekskluzīvu piegādi un iepirkšanu tālākpārdošanai.

(2) Saskaņā ar Regulu Nr. 19/65/EEK Komisija ir konkrēti pieņēmusi 1983. gada 22. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1983/83 par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu ekskluzīvas izplatīšanas līgumu kategorijām (6), 1983. gada 22. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1984/83 par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu ekskluzīvu iepirkšanas līgumu kategorijām (7) un 1988. gada 30. novembra Regulu (EEK) Nr. 4087/88 par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu franšīzes līgumu kategorijām (8) (atbrīvojuma regulas).

(3) 1997. gada 22. janvārī Komisija publicēja Zaļo grāmatu par vertikāliem ierobežojumiem EK konkurences politikā, kas radīja plašas sabiedrības debates par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu vertikālām vienošanām un saskaņotām darbībām.

(4) Atbilde uz Zaļo grāmatu no dalībvalstīm, Eiropas Parlamenta, Ekonomikas un sociālo lietu komitejas, Reģionu komitejas un ieinteresētajām pusēm pārsvarā pauda atbalstu Kopienas konkurences politikas reformai attiecībā uz vertikālām vienošanām; tā kā jau minētās grupveida atbrīvojumu regulas ir attiecīgi jāpārskata.

(*) Redakcijas piezīme: Regulas 19/65/EEK nosaukums ir pielāgots, lai ņemtu vērā pantu pārnumurēšanu Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā saskanā ar Amsterdamas Līguma 12. pantu. Sākotnējā atsauce bija uz Līguma 85. panta 3. punktu.

(1) OV C 365, 26.11.1998., 27. lpp.

(2) Atzinums sniegts 1999. gada 15. aprīlī (vēl nav publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*).

(3) OV C 116, 28.4.1999.

(4) OV 36, 6.3.1965., 533./65. lpp. Regulā pēdējie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

(5) OV 13, 21.2.1962., 204./62. lpp. Regulā pēdējie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

(6) OV L 173, 30.6.1983., 1. lpp. Regulā pēdējie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1582/97 (OV L 214, 6.8.1997., 27. lpp.).

(7) OV L 173, 30.6.1983., 5. lpp. Regulā pēdējie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1582/97.

(8) OV L 359, 28.12.1988., 46. lpp. Regulā pēdējie grozījumi izdarīti ar 1994. gada Pievienošanās aktu.

(5) Jebkurai šādai reformai ir jāatbilst divām prasībām — jānodrošina efektīvu konkurences aizsardzību un jānodrošina atbilstošu juridisko skaidrību uzņēmumiem; tā kā šādu mērķu sasniegšanā pēc iespējas ir jāņem vērā vajadzība vienkāršot administratīvo uzraudzību un likumdošanas struktūru; tā kā šajā pašā tirgus ietekmes līmenī vertikālie ierobežojumi parasti tiek uzskatīti par mazāk kaitīgiem konkurencei nekā horizontālie ierobežojumi.

(6) Minētās atbrīvojuma regulas neaprobežojas ar to līgumu kategoriju noteikšanu, uz ko tās attiecas un ar to ierobežojumu vai klauzulu noteikšanu, kam nav jābūt līgumos, bet uzskaita arī atbrīvojuma klauzulas; tā kā šī tiesiskā pieeja līgumattiecībām parasti tiek uzskatīta par pārlieku neelastīgu no ekonomiskā aspekta, strauji mainoties izplatīšanas struktūrām un tehnikai.

(7) Minētās atbrīvojuma regulas attiecas vienīgi uz tām divpusējo ekskluzīvo līgumu kategorijām, kur līgumi noslēgti tālākpārdošanas nolūkā un kuras ir saistītas ar preču ekskluzīvu izplatīšanu vai iepirkšanu, vai abiem minētajiem, vai kuras paredz ierobežojumus, kas attiecas uz rūpnieciskā īpašuma tiesību piešķiršanu un lietošanu; tā kā to piemērojums, *inter alia*, neattiecas uz vertikālajām vienošanām starp vairāk kā diviem uzņēmumiem, selektīvās izplatīšanas līgumiem, līgumiem, kas attiecas uz pakalpojumiem, un līgumiem, kas attiecas uz pārstrādei vai iestrādāšanai paredzētu preču vai pakalpojumu piegādi vai iepirkšanu, vai abiem minētajiem; tā kā uz nozīmīgu vertikālo vienošanos skaitu līdz ar to nevar attiecināt Līguma 81. panta 3. punktā paredzētos atbrīvojumus, kamēr tos katru atsevišķi nav pārbaudījusi Komisija, kas var mazināt juridisko skaidrību, kas pieejama attiecīgajiem uzņēmumiem, un padarīt administratīvo pārraudzību nevajadzīgi apgrūtinošu.

(8) Debates, kas sekoja pēc Zaļās grāmatas publicēšanas, arī pievērsa uzmanību faktam, ka — nosakot veidu, kā tiek piemērots 81. panta 1. un 3. punkts — ir pienācīgi jāņem vērā vertikālo vienošanos ekonomiskā ietekme; tā kā jebkurā ekonomiskajā kritērijā, kas ierobežo grupveida atvieglojumu piemērojumu sakarā ar pret konkurenci vērstu ietekmi, kāda var būt līgumam, ir jāņem vērā attiecīgā tirgus daļa, ar ko rēķinās attiecīgais uzņēmums.

(9) Tālab Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai aizstāt esošos tiesību aktus ar tādiem, kas ir vienkāršāki, elastīgāki un labāk vērsti uz mērķu sasniegšanu, un kas var attiekties uz visiem vertikālo vienošanos veidiem; tā kā, ja atbrīvojuma regulas, kas attiecas uz šādiem līgumiem, piemērojums ir šādā veidā jāpaplašina, ir jābūt kritērijiem, tādiem kā tirgus daļas robežvērtība, lai noteiktu apstākļus, kad — ņemot vērā līgumu iespējamo ekonomisko ietekmi — regulu vairs nepiemēro; tā kā, nosakot šādas tirgus daļas robežvērtības, vajadzētu ņemt vērā attiecīgā uzņēmuma ietekmi tirgū; tā kā regulas piemērojumam nevajadzētu attiekties uz atsevišķiem stingriem pret konkurenci vērstiem vertikāliem ierobežojumiem, tādiem kā minimālā un fiksētā tālākpārdošanas cena un atsevišķu veidu teritoriālā aizsardzība, neatkarīgi no attiecīgā uzņēmuma tirgus daļas.

(10) Pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas ar Regulu Nr. 19/65/EEK neļauj tai veikt jau spēkā esošo noteikumu reformu, kas attiektos uz visiem vertikālo vienošanos veidiem; tā kā 1. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 2. punkta b) apakšpunkta piemērojums būtu līdz ar to jāpaplašina, lai tas ietvertu visus līgumus, uz ko attiecas Līguma 81. panta 1. punkts un kas noslēgti starp diviem vai vairāk uzņēmumiem, kuri atbilstīgi līgumam katrs darbojas atšķirīgā ražošanas vai izplatīšanas ķēdes stadijā, un kas attiecas uz noteikumiem, saskaņā ar kuriem puses var iepirkt, pārdot vai pārdot tālāk atsevišķas preces vai pakalpojumus (vertikālas vienošanās), tostarp ekskluzīvas izplatīšanas līgumus, ekskluzīvas pirkšanas līgumus, franšīzes līgumus un selektīvās izplatīšanas līgumus vai to jebkādu kombināciju, un atsevišķas vertikālas vienošanās, kas nav savstarpēji darījumi un kas noslēgti starp konkurējošiem uzņēmumiem, kā arī vertikālas vienošanās starp mazo un vidējo mazumtirgotāju asociāciju un tās locekļiem vai starp šādu asociāciju un tās piegādātājiem.

(11) Minētās atbrīvojuma regulas pilnvaro Komisiju saskaņā ar Regulas Nr. 19/65/EEK 7. pantu atcelt priekšrocības, ko rada šo regulu piemērošana, ja attiecīgajā gadījumā līgumam vai līdzīgu līgumu tīklam ir noteikta ietekme, kas nav

saderīga ar 81. panta 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem; tā kā, lai nodrošinātu efektīvāku tirgu pārraudzību un lielāku decentralizāciju Kopienas konkurences noteikumu piemērošanā, ir vēlams noteikt, ka gadījumos, kad kāda šāda līguma ietekme ir jūtama dalībvalsts teritorijā vai teritorijas daļā, kurai ir visas atsevišķa tirgus iezīmes, šīs dalībvalsts kompetentā iestāde var atcelt priekšrocības, ko rada grupveida atbrīvojumi tās teritorijā, un pieņemt lēmumu, kas ir vērsts uz šīs ietekmes novēršanu; tā kā minēto 7. pantu vajadzētu attiecīgi papildināt, lai noteiktu apstākļus, kādos dalībvalsts kompetentās iestādes var atcelt priekšrocības, ko rada grupveida atbrīvojumu regulu piemērošana.

(12) Lai garantētu efektīvu tās ietekmes kontroli, ko kādā konkrētā tirgū rada līdzīgu līgumu paralēlu tīklu esamība, grupveida atbrīvojumu regula var paredzēt nosacījumus, atbilstīgi kuriem šie līgumu tīkli, izmantojot regulu, tiek izslēgti no tās piemērošanas; tā kā šādi nosacījumi var pamatoties uz tādiem kritērijiem, kā šo līgumu tīklu tirgus pārklājums; tā kā Komisija tiks attiecīgi pilnvarota, izmantojot regulu, noteikt, ka konkrētajā tirgū attiecīgie līgumi atbilst minētajiem nosacījumiem; tā kā šādā gadījumā Komisijai vajadzēs noteikt pārejas periodu, kas nav īsāks par sešiem mēnešiem un kuram beidzoties grupveida atbrīvojumi vairs nebūs piemērojami attiecīgajiem līgumiem šajā tirgū; tā kā šai regulai, kas nosaka grupveida atbrīvojumu regulu nepiemērošanu attiecīgajiem līgumiem konkrētā tirgū, sekas ir Līguma 81. panta piemērošana, veicot individuālu pārbaudi; tā kā Komisija apspriedīsies ar Padomdevēju komiteju pirms šādas regulas pieņemšanas un, pēc dalībvalsts lūguma, arī pirms regulas projekta publicēšanas,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Ar šo Regulu Nr. 19/65/EEK groza šādi:

1. Regulas 1. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Neierobežojot Regulas Nr. 17 piemērošanu, un saskaņā ar Līguma 81. panta 3. punktu Komisija var ar regulu noteikt, ka 81. panta 1. punkts neattiecas uz:

a) to līgumu kategorijām, kas noslēgti starp diviem vai vairāk uzņēmumiem, kuri atbilstīgi līgumam katrs darbojas atšķirīgā ražošanas vai izplatīšanas ķēdes stadijā, un kas attiecas uz nosacījumiem, saskaņā ar kuriem puses var iepirkt, pārdot vai pārdot tālāk atsevišķas preces vai pakalpojumus;

b) to līgumu kategorijām, kas noslēgti tikai starp diviem uzņēmumiem un kas paredz ierobežojumus rūpnieciskā īpašuma tiesību saņēmēja vai lietotāja tiesību izmantošanai, jo īpaši attiecībā uz patentiem, funkcionālajiem modeļiem, dizaina paraugiem vai preču zīmēm, vai arī vienīgi tās personas tiesību izmantošanai, kurai atbilstīgi kādam līgumam piešķirtas tiesības izmantot ražošanas metodi vai zināšanas, kas attiecas uz rūpniecisko procesu izmantošanu vai pielietošanu.";

b) Panta 2.b) punktā vārdi "klauzulas, kurām jābūt līgumā, vai" tiek dzēsti;

c) Panta 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"3. Šā panta 1. un 2. punkts analoģiski attiecas uz saskaņoto darbību kategorijām."

2. Regulu papildina ar šādu pantu:

"*1.a pants*

Saskaņā ar 1. pantu regula var paredzēt nosacījumus, kuru piemērošanas sekas var būt tādas, ka to nepiemēro līdzīgu līgumu paralēliem tīkliem vai saskaņotām darbībām konkrētajā tirgū; ja šie nosacījumi ir ievēroti, Komisija to var noteikt, izmantojot regulu, un noteikt periodu, kuram beidzoties Regula saskaņā ar 1. pantu vairs nebūtu piemērojama attiecīgajiem līgumiem vai saskaņotajām darbībām šajā tirgū; šāds periods nedrīkst būt īsāks par sešiem mēnešiem."

3. Regulas 6. panta 1. punktu aizstāj šādu punktu:

"1. Komisija apspriežas ar Aizliegtu vienošanos un monopoluzņēmumu padomdevēja komiteju:

a) par atbilstīgi 1. pantam pieņemamu regulu pirms regulas projekta publicēšanas un pirms regulas pieņemšanas;

b) par atbilstīgi 1. pantam pieņemamu regulu pirms regulas projekta publicēšanas, ja to lūdz dalībvalsts, un pirms regulas pieņemšanas."

4. Regulas 7. panta pašreizējā rindkopa kļūst par 1. punktu, un pantu papildina ar šādu punktu:

"2. Ja kādā noteiktā gadījumā līgumiem vai saskaņotām darbībām, uz kurām attiecas saskaņā ar 1. pantu pieņemta regula, dalībvalsts teritorijā vai kādā tās daļā, kurai ir visas atsevišķa tirgus iezīmes, ir ietekme, kas nav saderīga ar Līguma 81. panta 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem, šīs dalībvalsts kompetentā iestāde pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas, fizisku vai juridisku personu, kam ir tiesiska interese, lūguma var atcelt priekšrocības, ko rada attiecīgās regulas piemērošana."

2. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Luksemburgā, 1999. gada 10. jūnijā

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

K.-H. FUNKE